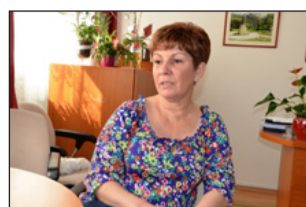

AJKAI SZÓ

ASZ

„Gondolkoj globálisan, cselekedj lokálisan!”

Továbbra is zár alatt vannak a szociális gondozó intézmények. Talán a nyuszi enyhülést (enyhítést) hoz. Lapunkat Mihályi Melinda tájékoztatta 2. oldal

Tomor Sándor plébános kitörölhetetlen nyomokat hagyott Ajkán. Munkásságának emlékét nem csak a lelkek őrzik, de Isten háza is 5. oldal

Az önvédelem ismerete önismerettel kezdődik. Az Ajkai Kapocs Helyi Akciócsoport most a fogyatékkal élő nőknek segít 6. oldal

Rugalmas, az olvasók igényeire reagáló szolgáltatások

A könyvtár új vezetője

Simon Judit, a Városi Könyvtár új szakmai igazgatóhelyettese (Fotó: Györkös)

■ **Tilhof Endrét, Utassy Istvánné Irénkét és Bölcskeiné Kocsis Zsuzsát talán nem szükséges bemutatni az ajkaiaknak, hiszen minden könyvtárba járó számára ismerősen csengenek a nevek. A ma már nyugdíjba vonult szakmai vezetők továbbra is aktív szerepet töltenek be a művelődésben. Az intézmény szakmai igazgatóhelyettesi posztján tavaly ősz óta Simon Judit informatikus könyvtárost köszönhetjük, akivel többek között a változásokról, a felelősségvállalásról és a fejlődés fontosságáról beszélgettünk.**

Hogyan esett az Ön személyére a választás?

Bölcskeiné Kocsis Zsuzsa nyugdíjba vonulásával üresedett meg az intézmény szakmai igazgatóhelyettesi posztja, ő pedig javaslatot tehetett az utód személyére. Sokat gondolkodott ezen, hiszen tény, hogy nem én voltam az egyetlen lehetséges jelölt. Amikor szóba került a nevem, nem döntöttem azonnal, rágódtam rajta, néhány olyan embert is megkérdeztem, aki jól ismer, közel áll hozzám, és adok a véleményére. Elődeim után nagy megtiszteltetésnek és felelősségnek érzem a város könyvtárának vezetését.

Milyen szakképesítéssel rendelkezik?

A főiskolai diplomámat Szombathelyen szereztem, ott lettem informatikus könyvtáros. Ma már így nevezik a hivatásunkat, hiszen az idők során egyre jobban begyűrűzött a számítástechnika a munkánkba. Nemcsak azzal, hogy szá-

mitógéppel kölcsönzünk, gépi katalógust használunk, hanem egyre több rendkívül hasznos adatbázis, program, alkalmazás születik. Ezekről jó, ha tud egy könyvtáros, de a használatát sem árt elsajátítani. A jelenlegi helyzetben pedig, amikor az online térben kell helyt állnunk, egyre fontosabb ez a tudás. Ezért is végeztem el a Pécsi Tudományegyetemen a kiegészítő képzést, ahol 2009-ben diplomáztam.

Marad-e ideje kikapcsolódásra, rekreációra?

Több hobbim is van, szeretek kézműveskedni, a fotózásba is belekóstoltam (tagja vagyok az Ajkai Fotóklubnak is, bár inkább csak szívom magamba a tudást a nagyoktól), épp egy éve tettem szert egy kerékpárra, amivel nyáron megkerültük a Tisza-tavat, és teljesítménytúrakon is részt szoktam venni. Remélem, hamarosan ezekre is sor kerülhet, mert igazi testi-lelki kihívás, amikor 20-25 km-t kell legyalogol-

ni 4-6 óra alatt. A nemrég örökbefogadott kutyánkkal is sétálok, de a termete és az életkora révén csak kisebb tavokban partner.

Az otthoni, munkahelyi környezete, a családtagok, a kollégák hogyan viszonyultak az elismeréshez, a sikerhez, támogatják-e a mindennapokban?

Nagyon szerencsés vagyok, abszolút támogatást érzek minden irányból. 17 éve dolgozom a könyvtárban, a kollégák jól ismernek a hibáimmal együtt, de bízom benne, hogy tudják, számíthatnak rám minden esetben. Nem vagyok az a típusú vezető, aki csak utasításokat ad, kiviszem a részem a mindennapi munkából is, legyen az ötletelés egy programról, vagy rendrakás a raktárban.

Mi a legjobb az Ön számára ebben az új szerepben?

Ez egy olyan feladat, kihívás, ami szakemberként és magánemberként is fejlődéssel kell, hogy együtt járjon - és ezt én szeretem. Egy fiatalosan, lendületesen megjelenő, kommunikáló, megújulásra kész könyvtár képe lebeg előttem. Úgy látom, hogy ebben a kollégáim messzemenőig partnerek, ha pedig nagyon belevesznék a „rózsaszín felhőbe”, vissza is tudnak rántani.

Mi a legnagyobb kihívás, illetve mi a legnagyobb felelősség a vezető szerepében?

Legnagyobb felelősségnek a kollégák érdekképviseletét tartom, amivel eddig nem nekem kellett foglalkoznom. A Városi és a Bányászati Múzeum is a könyvtárhoz tartozik, ezen a területen is sokat kell tanulnom. Évek óta küzdünk a helyhiánnyal, egy nagyszabású felújítás is ránk férne, de megfelelő pályázati lehetőség hiányában ez szinte megoldhatatlan feladat. De nem adom fel, folyamatosan keressük a megoldást erre is.

Hogyan éli meg a munkahelyi közösség a változá-

sokat, amelyeket részben a vírushelyzet okozott, részben a közalkalmazotti jogviszony megszűnése?

Úgy vélem, hogy egyelőre nem érzünk nagy változást a közalkalmazotti jogviszony megszűnésével. Az önkormányzat részéről maximális támogatást kaptunk, így sokkal szerencsésebben „jöttünk ki” a helyzetből, mint sok más városban.

A vírushelyzet viszont radikális változást hozott az életünkbe. Más úton kell elérnünk az olvasókat, sokkal nehezebb a velük való kapcsolattartás, nem egyszer kerültünk már olyan helyzetbe is, hogy nem egyértelműek a meghozott kormánydöntések miatt frissen megszervezett programokat kellett félbeszakítani. Gondolok a nemrég meghirdetett „Könyvfaló” játékkunkra. Sajnos azt tapasztaljuk, hogy nem egyértelműek a meghozott döntések. Az utolsó pillanatban dől el, hogy adott határozat vonatkozik-e a könyvtárra, vagy sem. Emlékezzünk vissza a novemberi bezárára: 10-én este 9 órakor tudtuk meg, hogy másnapról tilos kinyitni! De ne menjünk vissza ennyire az időben: a március 8-án életbe lépett kormányrendelettel kapcsolatos értelmezést, miszerint a teraszon történő könyvkölcsönzés is tilos, aznap reggel kaptuk meg. Ezzel a könyvtárosokat, a könyvtárakat hozzákellemtelen helyzetbe.

Jelenleg mit éreznek a legnehezebb feladatnak?

Én úgy vélem, hogy nagyon sok időt, energiát kell befektetnünk az olvasók visszacsábításába. Ugyanezzel küzdenek a művelődésszervező kollégák is. Sokan félnek közösségbe menni, bár én nagyon remélem, ha újra visszatér az élet a régi mederbe, az emberek ki lesznek éhezve a közös programokra, a kultúrára, az olvasásra, amitől lassan egy éve el vagyunk zárva.

(folytatás a 4. oldalon)

Már csapkod a ménkű

Pedig még nyár sincs, de már gyülekeznek a viharfelhők. Rig Lajos országgyűlési képviselő, aki „civilben” COVID-mentőn önkénteskedik, facebook-oldalán arról kesereg, hogy egy tavalyi mintavételét felhánytorgatva a Pesti Srácok arról jelentetett meg cikket, hogy erőszakoskodott munka közben egy aprósággal. Ő erről most így ír:

„Fontos leszögezni, a tesztelés nem kellemes, ugyanis a mentőknél előírt eljárásrend szerint az orrgaratnyálkahártyáról történik a mintavétel. Ha nem így teszünk, értékelhetetlenné válik a minta. Ezt minden esetben elmondjuk. Ugyanúgy, ahogy annak menetét is. Így történt ez szeptemberben (!) Veszprémgalsán is. Valószínű nem véletlen, hogy a cikkben megnevezett édesanyja a következő üzenetet írta az ominózus tesztelés estéjén:

‘Drága Lajos! Még egyszer elnézést kérek, hogy kissé idegesen tagadtam meg a fiamnál az orron keresztüli mintavételt. Mint látod, csak annyira bánt, hogy aludni sem tudok. Sajnálom a Kristófot is és titeket is, hiszen látszott, hogy nagyon fáradtak voltatok. Újfélt elnézést kérek. Marcsi.’ Az én lelkiismeretem tiszta.

De tiszta-e vajon azoké is, akik lejárató kampányt csináltak az odaadással végzett önkéntes munkából és nyugodtan hajtják-e álmokra a fejüket? – kérdezi a képviselő. A *karaktergyilkossági-kísérletet* egyébként Rig Lajos egyértelműen a Fidesz-hez köti, s nem sok okunk van kétkedni szavai igazában.

De – mint ahogyan kezdtem – *csapkod a ménkű*. Több olyan, a 3. sz. országgyűlési választókerületben élő, a Fidesz-táborhoz erősen kötődő személyt is köztörvényes büncselekményen értek, vagy gyanúsítanak, akik bíztak abban, hogy a hatalomhoz való közelségük (dörgölődésük?) majd menlevelet ad számukra. Hát nem jött be. Sz. Balázs rágalmaszásaért bünyösnek bizonyult, jelenleg két év próbára bocsátását tölti. S. Balásznak három hónapon belül be kell vonulnia a kóterbe, hogy leülje büntetését, F. Angélát (szintén „pesti srác”) nem régen rabosították a Központi Nyomozó Főügyészség szegedi ügyészei, rágalmaszása vétsége miatt. Persze ezért a baloldalon sem kell örömtáncot járni. A mindenkori hatalmon lévőknek nagyon nehéz elkerülni a hasonló érde- és szerencsevadászokat.

Az élet már csak ilyen.

L. S. ■

Tour de Ajka virtuálisan

Véglegesen eldőlt, április végén a hagyományos formában, személyes jelenléttel nem tartja meg két, április végére tervezett országos versenyt a Tovafutók SE. A *Tour de Ajka* és a *Liget Félmárton* a pandémia miatt már 2020-ban is elmaradt. Az idén, ha nem is a hagyományos módon, de lehetőséget biztosítanak azonban a szervezők a virtuális teljesítésre, aminek szabályrendszere jelenleg áll kidolgozás alatt. *Péntek Zoltán* elmondta, hogy sem a kormányrendelet nem teszi lehetővé a versenyek megrendezését, sem a szponzorai nem támogatnák azt. A versenyekre való jelentkezést egyébként már lezárták. A virtuális vetélkedésen azok indulhatnak majd, akiknek sikerült időben regisztrálniuk.

(ta) ■

Bőven van mit oltani, de ez is kevés

Magyarországra töretlenül áramlanak a COVID-19 fertőzés megelőzését szolgáló (lefollyását veszélytelenebbé tevő) vakcinák. Március 22-ig (lapzártáig) hazánkba 405.100 adag AstraZeneca, 550.000 adag Sinofarm, 80.400 Moderna, 1.130.200 adag Pfizer/BioNtech és 396.280 adag Sputnik V érkezését regisztrálták. Ez összesen 2.561.980 adag. Az oltakozás logisztikai nehézségét jelzi, hogy több mint 1 millió adagot nem sikerült még felhasználni az oltásra várók között.

Az Oparatív Törzs hétfői tájékoztatójából arra lehet következtetni, hogy Magyarország az európai beszállítókkal nem köt szerződéseket, erre nincs szükség, de a hatályos törvények szerint keletről csak engedéllyel rendelkező vállalkozások (tisztázott, vagy tisztázatlan gazdasági háttérű gyógyszer nagykereskedések) jogosultak vakcinát behozni, maga az állam nem.

Az elsődleges cél most is a látszólag fölös mennyiségben rendelkezésre álló vakcinák számának növelése. Müller

Cecília főorvos asszony ebben látja az oltakozás ütemének gyorsíthatóságát és a nyájimmunitás mielőbbi elérését. Reméli, hogy az eddig beadott számos vakcina meggyőzi a kételkedőket arról, hogy a vakcináció az egyetlen kiút a járványból.

Müller Cecilia beszámolt arról is, hogy a legtöbb koronavírus-beteget a fővárosi Semmelweis Egyetem Klinikáin kezelik, 625 embert. A Debreceni Egyetemen 542-t, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Központi Kórház és

Egyetemi Oktatókórházban 510, a budapesti Honvédkórházban 450, a Fejér megyei Szent György Kórházban 444, a győri Petz Aladár Kórházban 343 embert kezelnek a fertőzéssel összefüggően. Az összes többi intézményben háromszáz alatti a beteglétszám.

Válasz érkezett közérdekű adatigénylésünkre a Magyar Imre Kórházról is. Eszerint jelenleg (március 22-én) 111 COVID beteg ápolta az ajkai kórházban.

L. S. ■

Hajnal előtt van a legsötétebb?

Bevallom, kicsit nyomoznom kellett az Interneten, hogy nyomára leljek ennek a bölcsességnek, mert sejtettem, hogy nem a miniszterelnök találta ki. Hogy miből, az maradjon az én titkom.

A sejtésem be is igazolódott, mert a Net egy Batman-idezetet dobott („ezt dobta a gép”), hasonló tartalommal. A Wiki ezúttal néma maradt. Kutakodásaim során még egy használható gondolatot találtam egy névtelen (szó szerint anonim) szerzőtől: „mielőtt valami új, nagy kezdődik, biztos, hogy valami rossz, „sötét” dolog előzi meg. Tehát picit optimista (ne add fel), és picit realista (mindennek megvan a maga ideje) kompozíciója ez – szerintem...”

Tehát inkább költői-érzelmi fogalom, mint sem meteorológiai, optikai.

Aztán ugyanitt találtam még egy használhatónak tűnő gondolatot: „hajnal előtt a Hold fénye is kevésbé erős, a csillagok fényei is gyengék (a légkörbe érkező napsugarak oldalszöge miatt) ezért ténylegesen akkor van a legsötétebb – de nem biztos :)” – teszi hozzá az ismeretlen szerző.

Valóban, hihetnénk, hogy ha halványulnak a csillagok sötétebb lesz, de hát a gondolkodó önmagát cáfolja meg, mivel „légkörbe érkező napsugarakat” említ, amelyek cseppet sem fokozzák a sötétséget, sőt... Hiszen az éjszaka fényeit sem a csillagok hozzák el nekünk, hanem az említett napsugarak, amelyek akkor is szóródhatnak a légkörben, ha a Nap éppen a Föld átelles oldalán van. Tehát a legsötétebb – engedessék meg nekem vitatkozni a hollywood-i bölcsesség-szerzőkkel és a min. elnökkel – nem hajnal előtt, hanem az éjszaka kellős közepén van, vagy lehet. (Most az egyéb „fényforrásokkal”, mint az északi fény, vagy a

kozmosz sugárzás és a légkör ionizációja, ne foglalkozzunk, mert belebonyolodunk, mint kismacska a pamutgurigába).

Tehát ha visszafejtjük a min. elnöki elszólást, most valahol az éjszaka közepén tartunk és javában folyik a sárdobálás – a látási viszonyok miatt egyre kisebb találati aránnyal. A kormány oltásellenességgel vádolja az ellenzéket, hogy saját bénázásáról elterelje a figyelmet. Sokan hisznek is neki – ez látszik a közvélemény kutatási eredményekből – főleg a koros információhiány miatt. Na itt van az ellenzéknek kifutási lehetősége, ami talán lehetne akár egy ingyenes bulvárlap, ami cáfolja a burjánzó hazugságokat és hirdeti a tényekkel alátámasztott igazságot. A propagandaeszközöket ugyanis jelenleg sikeresen uralja a kormány, terjesztve bennük saját, miazmás* vírusait. Az ezt megelőző „vakcia” tömeges alkalmazása még várat magára.

Ez is jelzi, hogy nem ott kell keresni a hajnalt, amit el akarnak hitetni velünk. Nem március 22., vagy április 7. a hajnalhasadás dátuma. Az csak jövő tavasszal jön el, mikor megszűnhet a sötétség és az emberek (pártállástól függetlenül) előjöhettek a fényre a jelenlegi kormányzás sötét barlangjából.

Na akkor látjuk majd újra a Napot.

Léko Sándor ■

* A miazma görög eredetű szó, a fertőzés azon fajtája, amelynél a betegséget okozó ágens nem közvetlenül más beteg embertől származik, hanem az állati szervezetten kívül, főleg a talajban tartózkodik, szaporodik és innen jut levegő, víz stb. közvetítésével olyan emberek szervezetébe, akik megfelelő helyen magukat az ilyen kórokozó hatásának kiteszik. Ide tartozik elsősorban a malária, sárgaláz, továbbá az izületi csúsz, a szeptikus csontvelőgyulladás, a fekélyes szívvelhártya-gyulladás, a tüdőgyulladás. Ezek az ún. miazmatikai betegségek.

(Wikipédia) – L. S.

Húsvét zárt kapuk mögött az idősek otthonában

Másodszor is zárt ajtók mögött ünneplik Húsvétot az idősek bentlakásos otthonaiban élők. A már több mint egy éve velünk levő koronavírus a szép-korúak és gondozóik életét is alaposan megváltoztatta. Mihályi Melinda, a Szociális Szolgáltató és Gondozási Központ intézményvezetője kérdésünkre elmondta, hogy az idősek a bezártságot viselik a legnehezebben. A pandémia kezdetén hónapokig csak telefonon, vagy interneten tarthatják a kapcsolatot szeretteikkel.

A gondozók feladatai is sokasodtak, létszámban viszont kevesebben voltak, ugyanis néhány krónikus beteg dolgozó betegállományba ment. A családtagok az időseknek a bevásárlásban, néha a gondozásukban is segítettek, beszélgettek velük, sétálni mentek. A zárást követően ezek a feladatok is a gondozókra hárultak. Az intézményekben sok fiatal dolgozik, akik az óvodai és iskolai zárás miatt gyermekük otthoni felügyeletét is meg kellett, hogy oldják. Ennek ellenére mindenki helyt állt. Nehéz szavakkal érzékeltetni, hogy milyen érzel-

mi terhelésnek voltak és vannak kitéve. Köszönetet és hálát érdemelnek odaadó munkavégzésükért!

A bentlakók régóta nem hagyhatják el az intézményt. Ezt eleinte nehéz volt elfogadni, bár mindenki tudta, az egészségük érdekében hozták meg központilag a döntést. Karácsony előtt mindhárom intézményben már működött az a rendszer, hogy egy üvegfalon keresztül adóvív segítségével előre egyeztetett időpontban a családtagok beszélgethettek bentlakó hozzátartozójukkal. Ez máig népszerű kapcsolattartási forma.

Az ünnepek előtt sokan küldenek be hozzátartozójuknak csomagot, hogy ha a személyes találkozás vagy a közös ünnepelés nem lehetséges, legalább a hazai ízeiket ne nélkülözze. A gondozók az épületen belül dekorációval teremtik meg az ünnepi hangulatot. Húsvét napján az ünnepi teríték, a sonka, a piros tojás, a kalács sem hiányozhat. Nehéz ez a helyzet mindenkinek, de az egészség a legfontosabb, annak érdekében pedig el kell viselni a korlátozásokat.

(ta) ■

Ünnepi hangulatot keltő dekoráció az idősek otthonában (Fotó: Gondozási központ)

A COVID-19 vírus elleni védekezésről szóló adatok Európából

Forrás: ourworldindata.org és jhu.edu

Összesített vakcinázási adatok 100 lakosra vetítve és halálozási adatok 1 millió lakosra vetítve

A táblázatban az a változás az előző heti adatokhoz képest, hogy az elmúlt héten lakosságárányosan csütörtökön, pénteken és szombaton Magyarországon jelentették a legtöbb halálos áldozatot a világon a forrásunkként is szolgáló Our World in Data adatai alapján a 2021. 03. 22-én rendelkezésre álló adatok alapján

Ország	Beoltottak (03.15. adat)	Beoltottak (03.22. adat)	Változás az előző héthez képest	Halálozás összesítve (03.22. adat)	Halálozás 1 millió lakosra (03.15. adat)	Halálozás 1 millió lakosra (03.22. adat)	Változás az előző héthez képest
Csehország	10,1	12,43	2,33	24667	2 187	2 307	120
Szlovénia	12,41	13,76	1,35	3972	1 891	1 910	19
Montenegro	0,6	1,16	0,56	1199	1 798	1 909	111
Magyarország	17,95	21,1	3,15	18262	1 763	1 885	122
Olaszország	8,53	12,75	4,22	104942	1 687	1 733	46
Szlovákia	11,37	13,16	1,79	9044	1 576	1 656	80
Horvátország	7,33	8,89	1,56	5757	1 377	1 394	17
Románia	10,76	12,61	1,85	22208	1 110	1 147	37
Ausztria	11,39	13,76	2,37	8892	992	1018	26
Németország	10,58	12,5	1,92	74756	880	895	15
Ukrajna	0,12	0,25	0,13	31514	681	716	35
Szerbia	29,5	31,8	2,3	4934	538	563	25

TV NÉZŐ

Különleges gyerekek – mit tegyünk a magatartásproblémákkal?

■ Az Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány a mentális egészségügy nemzetközi megfigyelő szervezete. Legfőbb tevékenységük, hogy jogsegély szolgáltatást működtetnek, kivizsgálják és feltárják az emberi jogok megsértését a pszichiátria területén. Ezúttal a pszichés problémákkal küzdő gyermekek jogairól, megsegítésükről folyt a beszélgetés. Dobos János, a hazai szervezet elnöke nemrégiben az Ajka TV vendége volt.

Kérdésként merült fel, hogy betegek-e a túlzottan gúnyos gyermekek, illetve szükséges-e a gyógyszerelésük?

A speciális nevelési igény (SNI) kifejezés nagyon szerteágazó, hiszen egyrészt beletartoznak a fogyatékos gyerekek, de a magatartási, a tanulási, illetve a beilleszkedési nehézséggel küzdő csemetéket is ide soroljuk. A jogász szerint évtizedekkel korábban is voltak olyan gyerekek, akik bukdácsoltak az iskolában, a magatartásuk miatt az igazgatói irodában kötöttek ki, de senki nem gondolta, hogy ezek a gyerekek pszichiátriai betegek lennének. Próbálták őket oktatási-nevelési eszközökkel segíteni, előbb-utóbb elvégezték az iskolát, aztán „valahogy” megállták a helyüket az életben. A szervezet tapasztalatai szerint ezeket a jelenségeket előszeretettel bélyegzik meg pszichiátriai betegségnek. Az Egyesült Államokból indult el az a tendencia, hogy ezek az állapotok agyi működési zavarra vezethetők vissza.

A mai iskolarendszer azt várja el, hogy a gyerekek 45 percet végigüljenek, aki pedig „kilóg a sorból”, ezáltal zavaró a környezetének, könnyen áldozatul eshet a rendszernek. A jogász szerint a pszichiátria ezt felborult agyi kémiai folyamatokkal magyarázza, ami egy elmélet, ezekre nincs tudományos magyarázat. Fontos azt is megvizsgálni, hogy mi váltja ki ezeket a tüneteket. A központi idegrendszerre ható gyógyszerek nem nyújtanak valódi segítséget, hiszen az okokat nem szüntetik meg. A pszichiátrákat azonban szakmai protokollok kötik, és ezek mentén dolgozhatnak.

A rendkívül érzékeny és egyre több családot érintő témát Ajkán is körbejártuk, amit röviden megosztunk az olvasókkal. Az iskolákban, nincsenek sem gyermekpszichiáterek sem pszichológusok. A Nevelési Tanácsadóban dolgoznak pszichológusok és a Család- és Gyermekjóléti

Központban, a Magyar Imre Kórházban pedig van gyermekpszichiátriai szakrendelés. A családokkal, gyermekekkel foglalkozó szakemberek minden esetben arra törekednek, hogy elkerülhető legyen a gyógyszerelés és a nehézségek okait igyekeznek feltárni – vagyis általánosságban semmiképpen nem mondható el, hogy kivizsgálás nélkül rögtön gyógyszerhez folyamodnának. Minden esetben segítő szándékkal fordulnak a családokhoz, hiszen egészében vizsgálják a probléma okait, gyakran a gyermek a tünet a családban. Fontos tudni, hogy a gyermek a viselkedésével, a magatartásával fejezi ki az érzéseit, mivel kevésbé tudja megfogalmazni azokat. Szakemberekből (pszichológus, pszichiáter) óriási a hiány, sokkal többre lenne igény.

A gyermekeket korábban is megbélyegezték különböző jelzőkkel az iskolában, a stigmatizáció akkor is létezett (felnőttek esetében is létezik). Jelenleg azonban több segítséget kapnak ahhoz, hogy ne csak „valahogy” állják meg majd a helyüket az életben. A szülők tapasztalatait is érdemes meghallgatni. Sajnos vannak olyan esetek, amikor elkerülhetetlen a gyógyszerelés - de soha nem ez a cél -, mivel a beszélgetés, a pszichoterápia, nem elég. A leghatékonyabb a komplex segítségnyújtás, vagyis a gyógyszer mellett a pszichoterápia. A támogató háttér, a család, a környezet hozzáállása szintén meghatározó.

Nagyon szerteágazó, összetett problémákról van szó, hiszen minden gyermek, család más és más, különböző személyiséggel, mintákkal, szemlélettel rendelkezik. A téma szinte kimeríthetetlen, a vélemények eltérhetnek, azt azonban ki lehet mondani, hogy a családtagok és a segítő szakemberek között alapvetően szükséges a bizalom, tehát célszerű olyan szakembert találni, akiben megbízunk.

RE ■

Kiflifutárok és más segítőik Most már telephelyük is van

Branstädterné Stumpf Éva, a kiflifutárok egyike, finomságokkal érkezik (Fotó: Györkös)

■ A Te Számítasz Egyesület lelkes tagjai és önkéntesei a folyamatos fejlődés hívei. Legutóbb arról számoltunk be, hogy helyiséget keresnek foglalkozások megtartására hátrányos helyzetű gyermekek számára – hiszen ez volt eredeti céljuk -, márciusban meg is találták a megfelelőt. Emellett az adományozás folytatódik, hiszen a felajánlók köre bővült.

Földingné Osváth Gyöngyi, egyesületi elnök, véleménye szerint közös ügyünk, hogy az elesettek mellé álljunk. Ez nem csupán az egyes ember magánügye, társadalmi szintű

problémáról van szó, amit szerezésre már többen felismernek. A magánszemélyek mellett vállalkozások is melléjük álltak, többek között egy ajkai pékség is. Felajánlották, hogy

a naponta megmaradt pékáru szívesen rendelkezésükre bocsátják, amit az önkéntes „kiflifutárok” - szabadidejükben, saját személyautóval – a nehéz élethelyzetbe került családoknak kiszállítanak. A rászorulókat visszajelzése alapján nagy segítség, hiszen a kenyerek mellett különféle péksüteményekhez is hozzájuthatnak, a csemeték legnagyobb öröme.

Az egyesület régi vágya vált valóra azzal, hogy március első

napján sikerült bérebe venniük egy 80 nm² alapterületű helyiséget, ami a tervezett programok kialakítására alkalmas. Egy nagyobb, tágasabb és két kisebb irodából áll, melyek a különféle foglalkozások, fejlesztések, beszélgetések, vagy akár ügyintézés és közös játékok helyszínéül szolgálhatnak. Könnyen megközelíthető, az óvodák, illetve az iskolák nincsenek nagy távolságban, így remélik, hogy a szülők és a gyermekek számára is ideális választás. A takarításban egy pártfogolt szülő, a szobák festésében önkéntesek fognak majd segíteni, Szabó Ági, egyesületi titkár vezetésével. Több bútor felajánlás is érkezett, így a helyiségek már nem üresek, sőt egy ruhaosztást is lebonyolítottak. A további programokat – köztudottan – egy rövidebb „kényszerpihenőre” ítélte a jogszabály, ezért nagyon várják, hogy ezután újra, nagy lendülettel folytathassák majd a munkát.

A tagok szakmai fejlődésükre is gondot fordítanak, ugyanis mentori programon vesznek majd részt egy nyertes pályázatnak köszönhetően. Céljuk, hogy az újabb tudás birtokában még hatékonyabban tudjanak esélyt adni a családoknak.

RE ■

A Kaszinó nagyterme készen áll a rendezvényekre

A vírushelyzet után egy korszerű, minden igényt kielégítő rendezvényterem szolgálja majd Ajka város lakosságát, ahol szó szerint csak a képzelet szabhat határt a programok sokszínűségének.

Aki járt valaha a Kaszinóban bármilyen programon, láthatta, hogy az épület és a kiváló adottságokkal bíró, színpaddal rendelkező nagyterem felett is eljárt az idő. Az 1943-ban befejezett létesítmény 1950-ben lett kultúrotthon, a falai között oly sok emléket és generációk lábnyomait őrizi. Talán nincs olyan lakója a városnak, aki legalább egyszer ne járt volna itt. Érthető, hogy ezáltal egy kicsit mindenki magának érzi ezt az épületet, és szívügye lett a város lakosságának a felújítása. Maga a Kaszinó igazán akkor került újra a középpontba, amikor része lett a Nagy László Városi Könyvtár és Szabadidő Központ telephelyeinek, és újra koncerteknek, előadásoknak, rendezvényeknek, a sokszínű klubéletnek adott otthont. Első ízben a nagyterem a Tankcsapda koncertjén telt meg zsúfolásig, aztán egy-egy Ki-Mit-Tud alkalmával, amikor a város diákjai mutatták meg tehetségüket, vagy éppen a jeles napokhoz, évfordulókhoz kötődő programokon. Felejtethetetlen iskolai és óvodai bá-

A világítás is megújult

(Fotó: Györkös)

lokon rophatta itt a nagyerdemű közönség, és sokszor gyűjtötték a táncos rendezvényeken nemes célra az alapítványok, civil szervezetek. A közelmúltban ennek vége szakadt, de öröm az ürömben – az amúgy is kényszerű zárva tartás ideje alatt, egy nyertes pályázat és az önkormányzat saját forrásának biztosításával elkezdődött a nagyterem rekonstrukciója.

Első lépés volt a nyílászárók és a szellőztető rendszer megújítása ahhoz, hogy az épület energetikailag korszerű legyen, valamint ez fontos a hangszigetelés szempontjából

is. A mosdók is megújultak, többek között ezek állapot volt a legégetőbb probléma.

Az Ajkai Kapocs HACS Közösségi terek funkcióbővítése – Közösségi házak térreszek fejlesztése, felújítása, eszközbeszerzése TOP-7.1.1-16-H-070-2 számú pályázati felhívás keretében 10 millió forintot nyert Ajka város Önkormányzata a világítás korszerűsítésére, mely együtt járt az álmennyezet cseréjével. Ehhez az összeghez saját forrást is mozgósított, mintegy 3 millió forintot.

A pályázat már lezárult, a további beruházást szintén az önkormányzat finan-

szírozza, amikor elkészül a lángmentesített színpadfüggöny, mely minden rendezvénytér kötelező eleme, és a programok lebonyolításához hangtechnikai eszközöket is vásárolnak. Ezek a későbbiekben az éves tevékenységek magas szintű kiszolgálását teszik lehetővé. Ezzel lesz teljes a nagyterem rekonstrukciója.

Jelenleg az Okosház kialakítása folyik a területen, ennek befejezése után egy korszerű épületegyüttesben új, innovatív tevékenységek kerülnek majd a programkínálat palettájára.

(VallerA) ■

Akció a Lőrintei-tónál

Az igazi horgász környezetvédő is

■ A Lőrintei-tavi Horgászegyesület tagjai közül sokan tartják kiemelt célnak a sporthorgászat mellett a természet védelmét és a halak élőhelyének megővését, a Lőrintei-tó közvetlen környezetében élő állatok védelmét. Ennek érdekében tartottak ismét környezetvédelmi napot március 13-án délelőtt, amikor a 26 hektáros területet igyekeztek megszabadítani a felhalmozódott szemetétől.

Évek óta egyre nagyobb gondot okoz a tó körüli, autóval könnyen megközelíthető utak tisztán tartása, mivel az illegális szemétkeresők kiemelt célpontja ez a terület. Miközben egy kis csapat a padragi út felőli behajtón murváztta le a kátyúkat, több zsák háztartási hulladékra lettek figyelmesek. Még autógumik és redőnyök is új „otthonra” letek az út melletti árokban. Akik évente részt vesznek ezen a napon a tó környékének tisztításában, arról számoltak be, hogy évről évre egyre több a háztartásokból ide kerülő szemét, melynek széthordásában az állatok is segítenek, akik télen élelmet sejtnek a zsákokban. Ezzel nemcsak a környezetet csúfítják el a szemetelők, de az itt élő fauna betegségeit is szaporítják, hiszen a kommunális hulladék számukra veszélyes

anyagokat is tartalmazhat. A madarak, őzek, rókák kellemesen érzik magukat a víz közelségében, a horgászok, idelátogatók sem zavarják őket, már jól alkalmazkodtak hozzájuk, a rejtőzködésben pedig amúgy is profizzionális képességekkel bírnak, így nagyon sok állat él itt.

- A közelmúltban megújult környezet egyre több vendéghorgászt csalogat a tóhoz. Sétálók, túrázók kedvelt célpontja, akik remélhetőleg hazaviszik a szemetüket, bár az összegyűjtött 21 darab 200 literes zsák tartalma nem ezt mutatja - mondta *Havasfalvi András*, az egyesület elnökségének tagja, a mostani akció egyik szervezője. - Csak remélni tudom, hogy horgásztársaink felelősségteljesebben viselkednek a horgászatok alkalmával. Mi ezt közvetítjük feléjük, és ezek

A horgászok megszákolták a szemetet is

(Fotó: Györkös)

a környezetvédelmi napok is azt szolgálják, hogy láthatóvá tegyük, milyen sok a tennivaló ezen a téren - folytatta beszámolóját András.

A tavaszi időszakban a terület gondozása is hatalmas feladat, a letört ágak, az avar összegyűjtése, az utak kátyúzása a kiemelt teendők közé

tartozik, melyre minden évben igyekeznek mozgósítani a tagokat. Ezen a napon legnagyobb örömeikre már reggel nyolc órakor több mint húsz horgász várakozott az eligazításra, és még szombathelyi tagtársaik is eljöttek segíteni.

Talán a vírushelyzet indo-

kolja, hogy egyre több időt szeretnének az emberek a szabadban tölteni, vagy a felelősségvállalás erősödött meg bennük, mindenesetre ez a nap sikerként vonul majd be az egyesület történetébe. Délben már mindenki a jól végzett munka elégedettségével falatozta a pizzát, a

kupacba rakott zsákok pedig a hatékonyságot tanúsították. A nyári időszakban szokásos rohamra felkészítették a tavat a környezetvédelmi napon közreműködők, most már csak arra van szükség, hogy aki idelátogat, az is legyen a rend megővéseért.

(VallerA) ■

Rugalmas, az olvasók igényeire reagáló szolgáltatások

(folytatás az 1. oldalról)

Rengeteg könyvünk kölcsönzésben van, némelyik még 2020 tavasza óta, félt, hogy ezek egy része már nem kerül vissza. Mivel tavaly közel 5 hónapot voltunk zárva, idén pedig még egy napra sem nyithattunk ki, felszólítást is csak elenyésző számban tudunk küldeni olvasóinknak. A tavaly nyári nyitás után türelmi időt adtunk, idén is lehetőséget biztosítottunk a visszahozatalra, mégis vannak, akik nem éltek vele.

Korlátozott kölcsönzés lehetőségével lehetett élni december 18-tól március 6-ig. Éltek-e ezzel az olvasók?

Erre határozott igennel tudok válaszolni. Decembertől kezdtük el a kölcsönzést, ekkor még csak kérni lehetett új köteteket, januártól pedig vissza is vettük azokat. Március 8-án reggel készítettünk egy szűrtetést, lekérdeztük az adatokat az integrált rendszerünkben, és bennünket is megleptek a számok. Közel 1200 olvasó élt a lehetőséggel, akik majdnem 9400 kötetet kölcsönöztek vagy hosszabbítottak meg, több mint négyezeret pedig visszahoztak. Online katalógusunk használata pedig két hónap alatt elérte a tavalyi összes használat 50%-át, Facebook-oldalunk látogatottsága a tavalyi ösz-

szes egyharmadát. Ez egyfajta figyelmeztetés is nekünk, hogy erre különösen oda kell figyelni a jövőben.

Visszajelzések alapján hogyan éltek meg a gyermek, illetve a felnőtt olvasók a változásokat?

Az elmúlt egy évben közel 8 hónapot voltunk zárva, és nem tudjuk, meddig fog tartani ez a helyzet. Az olvasók könyvvel való ellátására igyekeztünk megoldást találni, tavaly tavasszal a házhozszállítást választottuk, most pedig a „teraszkönyvtárat”. Olvasóink örömmel vették igénybe mindkét lehetőséget, de tény, hogy ez mégsem ugyanaz, mint amikor be tudtak jönni, válogatni a könyvek között. Nem tudnak beleolvasni, belelapozni, így sokkal nehezebb olvasnivalót választani. Az iskolákkal, óvodákkal az évek alatt kiváló kapcsolatot építettek ki gyermekkönyvtárosaikkal, de ők sem jöhettek el hozzánk könyvtári órára, foglalkozásra. Sajnos ez meg is látszik, a személyes használatlaltal összefüggő adataink visszaestek, holott az elmúlt évekre visszatekintve emelkedést tapasztaltunk. A vírushelyzet - reméljük, átmenetileg - megakasztotta ezt a fejlődést.

A vírushelyzet hozott-e olyan változásokat a könyvtár életébe, amiket be sze-

retnének építeni a gyakorlatba a veszélyhelyzet elmúltával is?

Felerősödött az online használatok száma, az előző évhez képest 57%-kal. Már évek óta érzékelhető ez a folyamat, de a 2020-as év rendkívüli körülményei között különösen nyilvánvalóvá vált, hogy a távhasználat, a távélérés, a közösségi médiamegjelenés erősítése lesz a következő időszak fő fejlesztési irányja. A távhasználati mutatóink emelkedései azt is visszaigazolják, hogy a korábbi ez irányú törekvéseink megalapozottak voltak, fokozott aktivitásunk magas hatásokkal éri el a felhasználókat. Idei munkatervünkben ezért is szerepel a digitális kommunikációval foglalkozó képzésen való részvétel.

Szakmailag milyen irányba haladnak, vagy milyen irányba lenne jó haladniuk a könyvtáraknak? Meg lehet-e azt jósolni, hogy tíz év múlva mennyire lesznek másfajta szolgáltatások a könyvtárakban?

A városi könyvtárak esetében véleményem szerint a hagyományos szerep és feladat mellett fel kell erősíteni az online tartalomszolgáltatást. A gyakorlatban hajlamosak vagyunk előbb leülni a számítógép elé és interneten beszerezni a nekünk kellő dolgokat, információkat, mint

körbejárni a városban. Mi is tapasztaljuk, hogy sokszor úgy jön könyvtárba az olvasó, hogy már megnézte a katalógusunkat, esetleg otthonról le is foglalta a könyvet. Ezen a téren állandó fejlődés szükséges, mert nem lehet az olvasói igényekkel szembe menni. De nagyon fontosak az emberi kapcsolatok is, hogy legyen egy hely, ahova jó bemenni. Erre a világ számos könyvtárában születtek példák, a szakmában ezt nevezik a „könyvtár mint harmadik hely” szerepnek. Távlati terveink közé tartozik ennek a kialakítása is.

Milyen könyvtárban dolgozna a legszívesebben, ami egy könyvtáros „álma” lehet?

Jártam nagy könyvtárakban, volt szerencsém megfigyelni a felsőoktatási könyvtárakban folyó munkát is, de nekem az a környezet túl rideg volt. A városi könyvtárakra másfajta milió jellemző, ami hozzám közelebb áll. Nálunk, ha bejön egy olvasó, gyakran hozza az új fotókat az unokáról, elbeszélgetünk vele az olvasott könyvről, barátságok is szövődtek már olvasó és könyvtáros között. Ez semmivel nem pótolható. Az én álmom, az új műpadlóval, az új világítással rendelkező, frissen festett ajkai városi könyvtár.

RÉ ■

Bíznak a jó szerencséjében

Több mint egy éve már, hogy a járvány miatt, kivétel nélkül mindenkinek át kellett szerveznie az eddigi, megszokott életét. Sokat hallunk azokról az ágazatokról, amelyeket súlyosan érint a kialakult helyzet, és próbálnak megoldást keresni, hogy valahogy mégis a felszínen tudjanak maradni. Nincs ez másként azokkal a kisközösségekkel sem, amelyek korábban aktívan részt vettek a város, a településrészek életében. A padragkúti Jó szerencsét nyugdíjas klub tagjai is nehezen éltek meg ezeket a heteket, hónapokat, amelyek többnyire személyes találkozások nélkül telnek. Legutóbb nyáron, a nagy nyitás után volt lehetőségük összegyűlni a padragkúti művelődési ház udvarán, amikor az általuk szervezett játékos családi délutánon már optimista, de még óvatos terveket fogalmaztak meg. Sajnos ezután hamarosan érkezett a járvány második hulláma, ami átírta ezeket az elképzeléseket, de így sem feledkeztek meg azokról a jeles ünnepekről, amelyeket korábban együtt töltöttek. Házhoz érkezett a virág és a torta a névnaposoknak és a születésnaposoknak, akárcsak a karácsonyi meglepetés, vagy a nemrégiben nőnap kedvesség. Rendszeresen szerveznek közös sétákat, természetesen a járványügyi szabályok betartásával, így a személyes beszélgetések sem maradnak el. Ennek során szóba került az oltás fontossága is, hiszen nyáron már szeretnének együtt kirándulni és fürödni, amennyiben erre lesz lehetőség. Színesebbé teszi a klub életét, hogy aktívan részt vesznek az "Életet az éveknek" Országos Szövetség online programjain, amelyek pótolják a korábbi közös munkát. Bíznak abban, hogy az elmaradt rendezvényeket hamarosan újra szervezhetik, amihez jó egészség és egy kis szerencse is kell.

PL ■

Tomor Sándorra emlékezünk (1. rész)

A templomépítő

■ **A Városháza földszintjén, a Halhatatlanok falán látható és megérintható kezének a bronza öntött lenyomata, amely kezet megannyiszor felemelt, amikor áldást osztott mindannyiunk Sanyi bácsija, Tomor Sándor plébános.**

Három ajkai településrészt (Ajkcacsingervölgy, Bódé és Tósokberénd) lelképásztorként nem csak a hívek lelki békéjének a megőrzésén munkálkodott, hanem Isten dicsőségére építette is házáat, a templomokat. A Mindenható kevés időt adott neki, hogy a papi hivatást gyakorolja (42 évesen szentelték pappá), hogy maradandót alkosson, ezért energiája nagy részét a templomépítésre fordította. Először a bódéi plébánia átalakításán, komfortosabbá tételén dolgozott, majd a *templombelső* megújítása következett. Karzat beépítésével és az új padok behelyezésével

átalakult a bódéi szentegyház. 1981-ben elkészült a harangtorony, ahol a régi bódéi és az egykori *felsőcsingeri iskolakápolna* harang összeolvasztásának eredményeként csendül fel napjainkban is a szentmisére hívó harangszó. Közben a templomtetőt is felújították. Hú barátja, Farkas Tibor művész szobrokat, három részes keresztelő kutat és Golgota című, nagyméretű domborművet készített, amelyekkel a templomot díszesebbé tették. A templomkertben pedig Mindszenty Józsefről készült szobor és egy megkapó Piéta várja azóta a híveket.

Bódé után a jóval nagyobb *tósokberéndi templom* felújítása következett, amelyről így írt az atya a *Historia Domus*-ban: „*Látva a templom elhanyagolt állapotát és a paplakást is, szívesen vállaltam. Éreztem, hogy a Gondviselés ezek felújítását rám akarja bízni. A feladat nagyságát viszont nem tudtam felmérni, nem volt tapasztalatom.*” Nem is lehetett tapasztalata, hiszen a munka óriási volt. A plébánia, a templomtető, a templombelső (festés, aranyozás, szobrok, stációk, az orgona rendbehozatala), a homlokzat megújítása és a templomsisak cseréje. Nem volt egyszerű megszervezni mindezt, de a hívek sok mindent levettek a válláról. Tudta, hogy először a parókiát kell felújítani, hogy lássa mindenki a munka eredményét, utána szívesebben adakoznak, segítenek. Így is történt. Nem egészen húsz év múlva a környék legszebb temploma várta a misére já-

rókat és a távolabbról érkezőket, hogy megcsodálják a templombelső díszítését és a freskókat. Sok lánynak gyermekkori álma valósult meg, amikor itt mondta ki a boldogító igent. Egyre többen fogadtak örök hűséget egymásnak Tósokberénden. Nem egyszer hírességek is ellátogattak a beréndi templomba. Egy szertartás alkalmával a teljes veszprémi kézilabda bajnoksapat foglalt helyet a padosorokban. Máskor *Habsburg György felesége Eilika* tekintette meg templomot. Ünnepi alkalmakkor pedig mindig tele voltak a padosorok és az álló helyek, volt, hogy be sem lehetett férni a templomba. A templomhoz kapcsolódva Farkas Tibor két köztéri szobrot készített. Az egyiket, amely II. János Pál pápát formázza, a templomkertbe állították fel, a másik a Szent Istvánt ábrázoló, Berénd bejáratánál fogadja a látogatót.

Épp, hogy végzett a beréndi templom felújításával, már a harmadik álma megvalósításán, az ajkcacsingervölgyi kápolna megépítésén fáradozott. Évekig tervezte, gyűjtötte rá a pénzt. Az építése körüli sántáni megnyilatkozások gyakran kedvét szegték, de soha nem adta fel. – Hitt a Gondviselő Isten segítségében, ehhez a Boldogságos Szűz Mária anyai közbenjárását kérte. Azt mondta: „*Ha a Jóisten nem építi a saját házáat, akkor a mi munkánk nem lesz eredménye. De ha Ő szükségesnek tartja, ak-*

kor meg is fogja építeni ezt a templomot, talán éppen általunk.” – emlékezik *Herczeg István*, az egykori ministráns és választott közvetlen munkatársa. Sok-sok támogató, segítő szándékú embert, vállalatot, intézményt sikerült megnyernie. Külön öröm, hogy egy minisztérium és a város önkormányzata öt-öt millió forintot adott az építésre. A hívek látták az elszántságát, a hitét, így szinte mindenki támogatta, segítette építő munkáját, ki pénzzel, ki munkájával, így 2006-ban felszentelték a Boldog IV. Károly Kápolnát. Ezzel nemcsak a plébános, hanem a

Csinger-patak völgyében élők másfél évszázados álma is valóra vált.

Valószínűleg kis hazánkban nincs még egy ilyen plébános, aki a papsága idején kettő felújított, meghitté varázsolt templomot adott át híveinek, továbbá egy teljesen újat alapjaiban erős sziklára felépítve a tárnák felett. Őt a Gondviselés ezzel bízta meg, talán már a születésekor 1926. december 24-én megvolt vele a terve. De még ő sem gondolta, hogy küzdelmes életében nyolcvan éves korára felülmúl minden égi s földi elképzelést.

Cs.B.É. ■

Az ajkcacsingervölgyi Boldog IV. Károly Kápolna építkezésének a végéhez közeledve a polgármester érdeklődéssel hallgatja Sanyi bácsi beszámolóját

A bódéi templom, falán Tomor Sándor plébános relieffjével

Hogyan lehet elkülönülve egységet alkotni? Figyeljünk egymásra!

Kupi Andrea Éva intézményvezető szerint a jelenlegi helyzetben még fontosabb az empátia és az egymásra odafigyelés, hiszen mindenkit megvisel a bezártság (Fotó: Györkös)

Az Ajkai Család- és Gyermekjóléti Központ feladata a jelzőrendszer működtetése, így a velük kapcsolatban álló egészségügyi szolgáltatást nyújtókkal, a nevelési-oktatási intézményekkel, szociális szolgáltatókkal, hivatalos szervekkel, civil szervezetekkel, az önkormány-

zattal és gyámhivatallal a kapcsolattartás és tanácskozás is. Ám a vírushelyzetben a korlátozások miatt ez a munka is nehezebb, csakúgy, mint a családsegítők napi feladatellátása. Az elmúlt egy év tapasztalatairól Kupi Andrea Éva intézményvezetőt kérdeztük.

Tavaly márciusban minden megváltozott. Korlátozások és új nehézségek jöttek, mindenki bezárkózott, online oktatásra térünk át és elhatárolódott az embereken a félelem, reménytelenség. Hogyan élték meg Önök mindezt, hiszen alapvetően is a rászorulóknak segítése a feladatuk.

– Új kihívást jelentett valóban a központ minden munkatársa számára, hogy lényegében egyik pillanatról a másikra kellett átszerveznünk a napi feladatainkat és új rendszert kialakítani, hogy miként tudnánk a lehetőségekhez mérten a legjobban segíteni a hozzánk fordulónak. Úgy érzem ez a kollégáim rugalmasságának és rutinjának köszönhetően sikerült is.

Milyen módon tartják most a kapcsolatot a jelzőrendszer tagjaival, tehát mindazon

szervezetek képviselőivel, akik munkájuk során gyermekekkel, segítségre szoruló felnőttekkel találkozhatnak?

– A koronavírus-járvány okozta korlátozások miatt az idén – a hagyományoktól eltérően – elmaradt a jelzőrendszeri tagoknak szervezett éves szakmai tanácskozás, de nem maradhat el az előző év közös tevékenységének értékelése. A jelzőrendszer tagjainak beszámolóiból készítettünk egy összefoglalót, melyet e-mailben küldtünk meg a tagoknak, akik így lehetőséget kapnak az elemzésre. Online, közös megbeszélést tervezünk március 30-ra, ahol együtt értékelhetjük: hogyan tudunk elkülönülve is egységet alkotni, egységes szemlélet képviselni.

Kiemelne a beszámolókból néhány elemet? Mi történt 2020-ban az önök látókörében?

– A Család- és Gyermekjóléti Szolgálathoz 2020-ban 271 jelzés érkezett, 52 alkalommal volt szükség a hatályos jogszabályoknak megfelelően a jelzést tevő adatainak zárt kezelésére. A zárt adatkezelésre elhanyagolás, bántalmazás gyanúja esetén kerül sor, tehát mondhatjuk, az

előző évben minden hétre jutott egy ilyen eset! Az előző évhez képest csökkent a szakemberektől érkező jelzések száma, melynek oka lehet, hogy a veszélyhelyzetben a jelzőrendszer mások legaktívabb tagjainak tevékenysége korlátozott volt. A digitális oktatás következtében a pedagógusok a gyerekekkel nem tudtak találkozni, az addig leginkább problémát okozó deviánsviselkedéssel kevésbé szembesültek. Kevesebb gyereket vittek bölcsődébe, óvodába, a védőnők is kevésbé mentek családlátogatásra. Csökkent az egyéb megbetegedések miatti orvos-beteg találkozások száma is.

Ez azt is jelentheti, hogy számos probléma a homályban maradt. A bezártság a segélykéréseket, jeleket is az „ajtó mögé/szönyeg alá” söpörte...

– Sajnos a veszélyhelyzet kezdete óta a lelki-mentális problémák száma egyre növekszik. A családtagok gyakoribb együttlétével nemcsak a pozitív, közös élmények figyelhetők meg, hanem a szülők közötti konfliktusok, a családon belüli bántalmazások is gyakrabban előfordulnak. A fokozódó stresszhelyzetek, az állandó

változások minden családtagra negatív hatással vannak, sokkal nagyobb türelemre, megértésre van szükség egymás iránt, ami nem mindenkinek sikerül.

Mi a helyzet a szépkorúakkal?

– Egyre több időskorú kér segítséget. Azok, akiknek vannak ugyan családtagjaik, de ritkán, vagy egyáltalán nem látogatják, támogatják szüleiket, nagyszüleiket. Tapasztaljuk, hogy a családtagok egyre inkább elszigetelődnek egymástól – talán félnek a vírustól –, de sajnos azt is megállapíthatjuk, hogy a felelősségtől is tartanak, amit egymás iránt kellene vállalniuk. Ne felejtsük el, hogy a gyermekekről, idősekről való gondoskodás elsősorban a család feladata! Viszont pozitív változás, hogy a vírushelyzetben nagyobb odafigyelést tanúsítottak egymás iránt a város lakói, valamint főként a téli időszakban a hajléktalanok miatt érkeztek jelzések.

Mit tehet a vírus árnyékában az átlagember, ha a környezetében problémát tapasztal?

– Magánszemélyként mindenkinek van jelzési kötelezettsége, ha környezetében segítségre szorulóval szerez tudomást. Ha a családban, szomszédságban, ismerősi körben elhanyagolás, bántalmazás gyanúja tapasztalható, semmiképpen nem szabad elmenni a problémák mellett, segíteni kell egymást és jelzést kell tenni. Fontos azonban kiemelni, hogy a jelzéssel nem szabad visszaélni! Időnként előfordul, hogy egymással haragban, rossz viszonyban állók tesznek jelzést, de ez úgy is hamar kiderül. Soha ne feledjük, segítséget adni egymásnak embertársi kötelességünk, de bármikor kerülhetünk olyan helyzetbe, hogy mi szorulunk segítségre és ez sem szégyen!

SzR. ■

Ajkai Család- és Gyermekjóléti Központ elérhetőségei

Ajka, Móra Ferenc u. 7. emelet
Tel: 06-88/508-320
(hétfőtől csütörtökig 7.30-16.00, péntek: 7.30-13.30 óráig)
A nap 24 órájában hívható készenléti telefon:
06-20/226-2322

Az önvédelemhez legfontosabb az önismeret

A stabil testhelyzet mindennek az alapja. Középen Vajky László taekwon-do oktató (Fotó: Györkös)

■ **Az Ajkai Kapocs Helyi Akciócsoport a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében a „Rendszeres szabadidős programok lebonyolítása a megújított területeken” címmel kiírt pályázati felhívására sikeres projektet nyújtott be a Molnár Gábor Műhely Alapítvány. Az „Önvédelemmel a fogyatékossgal élő nőért” elnevezésű projektjük márciusban indult, ami egy negyven órás, december végéig tartó foglalkozássorozat.**

A projekt tematikája az önvédelem és az önismeret kulcsszavakra épül, a szervezők csoportban végzik a hölgyekkel a foglalkozásokat. Az, hogy valaki foglalkoztatható legyen, illetve minél magasabb szintű foglalkoztatásban vegyen részt, számos ismeret, képesség és kompetencia – a tárgyi tudáson túl többek között önismeret, emberismeret, kommunikációs és egyéb szociális készségek – birtoklását igényli. Mindezek elsajátításának, gyakorlásának, fejlesztésének és mindezeket keresztül a közös munkára való motiválásnak egyfajta módszere lehet a csoportmunka. A segítő szakmában az egyéni eszmunka vált elsődlegessé, de egyre inkább elterjedt, és egyre többen ismerik fel fontosságát és hatását

csoporthoz tartozó munkának is. Ugyanakkor kevés helyen működnek rendszeresen önismeret és szociális kompetenciákat fejlesztő csoportok, a Molnár Gábor Műhely Alapítványban azonban élen járnak ebben. A most megkezdett programjuk elsősorban azokat a készségeket, képességeket célozza meg, melyek segítségével elkerülhetőek a veszélyhelyzetek, vagy a fogyatékossgal élők könnyebben felismerik ezeket.

Fókuszban a test

Az áldozattá válás elkerülése a jó helyzetfelismeréssel kezdődik, melynek az alapja a magabiztosság, határozottság. Ehhez elengedhetetlenül fontos az önismeret fejlesztése, melynek március 11-én a test volt a fókuszban. Lovas Irén

intézményvezető helyzetgyakorlatokkal melegeitette be a résztvevőket, akik egy tárgy, majd egy növény és egy állat formáját öltötték magukra, mely technikával a „beleézés” segítségével önmagukra, a testükre irányították a figyelmet. A csoportban a résztvevők azokra a kérdésekre is keresték is választ, hogy *ki vagyok én, milyen vagyok?* Majd egy generációkat ábrázoló kép alapján írták le a gyermektől a szépkorúig az egyes nők megjelenését, ahol a szépség, az esztétikum, az egészség fogalmak is megjelentek.

Egy kérdéssor kapcsán saját

Válogatás a kendők között

(Fotó: Györkös)

A LibLing Olvasókör ajánlja

■ **Maga az ötlet, hogy könyvajánlókat írjon az Olvasókör, Utassy Istvánné Irénkétől származik. A „rég szép időkben” ugyanis - amikor még egymást érték a rendezvények a művelődési központban -, gyakran összefutottunk, és egy alkalommal felvetette az ötletet, hogy az olvasókör tagjai írhatnának rendszeresen könyvajánlókat a helyi újságba. Egy-egy alkalommal beszélünk is róla olvasóköri találkozón, de aztán csak halogattuk - valószínűleg inkább olvasni és beszélgetni volt kedvünk, írni már kevésbé. A járvány azonban ezt is felülírta, így, ha már találkozni nem tudunk, a kommunikációnk pedig lecsökkent a virtuális térre, itt az ideje, hogy változtassunk ezen a szokásunkon is.**

Kezdjük mindjárt kortárs irodalommal, elsőként Tóth Krisztina novelláskötetével, a „Fehér farkas” cíművel. A novellák olvasva közelebb kerülhetünk a szereplőkhöz. Bármelyikünk átélhetett már hasonló érzéseket és azt

sem tudhatjuk, vajon milyen traumákat, titkokat, sebeket őrizhet például a buszon mellettünk helyet foglalók élete. A történetek hétköznapiak mégis különlegesek.

Dönthetünk persze másképpen is és (hogy stílus-

sak legyünk) választhatjuk „A döntés” című, népszerű művet, Edith Eva Eger tanulságos gondolatait. A magyar származású írónő megjárta Auschwitz-ot, Mengelével is találkozott. A regény nem csupán visszaemlékezés, sokkal inkább az élet győzelmét hirdeti. Mondanivalója, hogy mindig a mi döntésünk az, hogy mit vehetnek el tőlünk és mit nem.

Az olvasókör körében népszerű a svéd író, Fredrik Backman: „Hétköznapi szorongások” című legújabb regénye, melynek minden mondatán átsüt az emberség, az élet szeretete. Mindezt közvetlen stílusban, egyszerre humorral és komolysággal mutatja be. A könyv végére minden szereplőt a szívünkbe zárunk, esetleg megkönnyezünk, és a katarzisz nem marad el.

testrészeiket osztályozták, és egészen meglepő eredmények születtek arról, ki milyennek látja önmagát, mit nem fogad el, min szeretne változtatni. Később ezt egy kendő segítségével változtatták meg, amikor elképzelték magukat a számukra vonzó tulajdonságokkal. Az önismeret fejlesztése során fontos, hogyan viszonyulunk a környezetünkhöz, önmagunkhoz és másokhoz. A foglalkozássorozat első lépcsőjén az önmagukról alkotott képet árnyalták a résztvevők testük jobb megismerésével.

Hányast adnék az erőmre?

Ezek után végezték a fizikai gyakorlatokat Vajky László taekwon-do edző segítségével, aki elsősorban a test felébresztését hangsúlyozta, és olyan gyakorlatokat mutatott a hölgyeknek, melyekkel reggel átmozgathatják, a napi munkára készíthetik fel testüket. Majd mindenkinek osztályoznia kellett az erejét, hogy tisztában legyenek ezzel is, hiszen az önismeret fontos része fizikai aktivitásunk mértékének ismerete. A kétórás komplex program kiváló alkalom volt arra is, hogy önmaguk jobb megismerésével határozottabban irányíthassák életüket, ahogy Lovas Irén intézményvezető fogalmazott, ne legyenek „önsorsrontók”, és legfőképpen ne váljanak áldozatokká.

(VallerA) ■

David Foenkinos: Charlotte, avagy a könyvkölcsönzés lélektana

Fantáziáljunk! Képzeljünk el, hogy ráérősen böngészünk a könyvtár polcai között, már kifelé tartunk, szemünk szórakozottan végigsiklik a könyvgerinceken, a címeken. Elhaladunk az újdonságok mellett, vetünk rájuk egy pillantást, de tovább sétálunk, mert nem akarunk több könyvet kölcsönözni, mint a megengedett darabszám, holott tudjuk, hogy a könyvtárosok olyan kedvesek, hogy megengednek. Aztán valamiért hátrakapjuk a fejünket, mintha valaki utánunk kiabált volna. És a tekintetünk a sok-sok könyv között megpihen egyetlen borítón. Egy fiatal nő portréja néz ránk, szemében... Gyanakvás? Vagy félelem? Odalépünk a könyvhöz és belelapozunk. Ahogy a kezünkbe vesszük, már tudjuk, hogy ki fogjuk kölcsönözni. Ez a sors keze, gondoljuk magunkban.

Nekünk találkozunk kellett ezzel a könyvvel! Charlotte-tal... Ez itt az egész életem – mondta Charlotte Salomon 1942-ben, miközben átnyújtott bizalmasának egy képpel teli bőröndöt, életműve legjavát. Huszonöt éves volt ekkor. Az élete azonban egy gázkamra felé tartott, ahol nemsokára véget is ért. Csak a képek maradtak meg, azok pedig erőteljes színekkel és kendőzetlen őszinteséggel beszélnek el Charlotte történetét. Gyerekkorát a húszas évek Berlinjében, anyja korai, tragikus halálát, családjához való furcsa viszonyát, operaénekesnő mostohaanyja, Paula Lindberg kedvességét, figyelmét, aki olyan barátokat hozott a hához, mint a fizikus-filozófus Albert Einstein, az építész Erich Mendelsohn, vagy Otto Frank, Anna Frank édesapja. Belépő a berlini művész körökbe, akadémista évek, pályakezdés, menekülés a náci elől, és szerelem a pusztulás előtti utolsó, rövid időszakban.

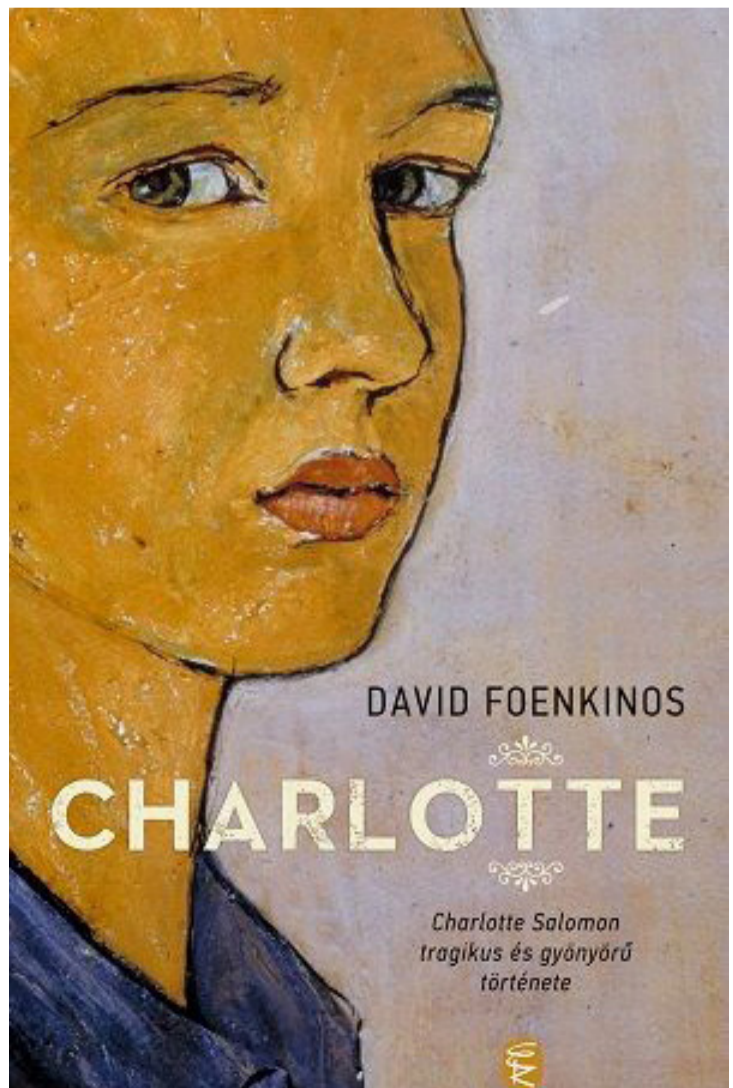
A kötetben a történelmi eseményeké a főszerep, az olvasó mégis mindvégig együtt él a lánnyal, átérzi lelki tusáit, a közvetlen környezet ridegségét. Rosszkor, rossz helyen, kegyetlen korban járunk. Ennek legérzékesebb kifejezője az a szálkás szöveg, a hosszú csendek, az odacsapott mondatok, amiket Foenkinos használ. Mind egy-egy ostorcsapás azért, hogy ezt a ragyogó expresszionista festőművészt hagyjuk elpusztulni.

“Úgy éreztem, muszáj soronként írnom, hogy levegőhöz jussak” – magyarázza a nálunk eddig jobbára inkább vidám könyvei alapján jól ismert francia szerző. A kötet egy rendkívüli nő nagyszerű portréját, egy tragikus sors markáns ívét tárja elé, eközben egy nyomozás torokszorító történetét is.

Hosszas levéltári munka előzte meg a könyv megírását, ami – a szerző saját bevallása szerint – őt is megviselte. Bár Charlotte 26 évesen, öt hónapos terhesen életét vesztette Auschwitzban, de művei, a körülbelül 1700 darabból álló gyűjtemény, túléltek a borzalmakat. Alkotásai számos művészt megihlettek. David Foenkinost is, akire elemmentaris hatást gyakorolt a nő művészet, ezért is szeretne volna megírni az életét. A regényből, amelyet Charlotte *Élet? vagy színház?* című önéletrajzi műve ihletett, alig pár hónap alatt közel négyszázezer példány kelt el. Megnyerte a Renaudot-díjat (második legnagyobb francia elismerés) és a gimnazisták Goncourt-díját is.

Az író rajongása minden oldalról süt. És valóban, csak ezzel a mély szeretettel, kíváncsisággal, óriási kutatómunkával lehet ennyire gyönyörű regényt alkotni ilyen csodálatos mondatokkal.

Szívből ajánlja olvasóinak az ajkai Városi Könyvtár!

RÉ ■

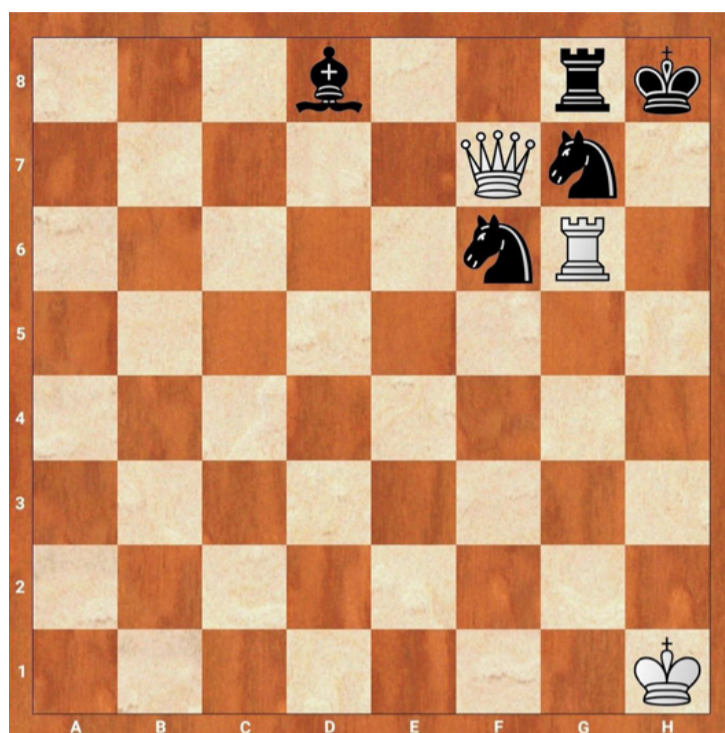
Gaál Zsóka rovata - Sakkozz velem!

nek, ezért mindent megteszek, hogy sikerüljön is elérnem azokat. Sakk nélkül egyetlen napom sem telhet el, ezért most is készültem nektek egy újabb fejtörővel, melynek meg-

fejtését egy hónap múlva olvashatjátok majd. Világos indul és a második lépésben mattot ad! Kérdés hogyan? A februári fejtörő megfejtése: Fg7+

(Fotó: Györkös)

Itt a tavasz, még ha szeszélyes is. Nagyon szeretem, ahogy ébred a természet. Ilyenkor az erőnléti edzések is jobban mennek, mert érzem, ahogy új energia költözik belém. Feltöltődöm, ha a szabadban lehetek, ez pedig mindig motivációt ad a sakktábla, vagy jelen helyzetben a számítógép mellett is, hogy még jobban teljesítsek és új taktikákat próbáljak ki játékok között. A céljaim töretle-

Nem sikerült pontot szerezni a rangadón

Március 20-án a BFKA-Balatonfüred U22 otthonában lépett pályára a KK Ajka felnőtt férfi kézilabda csapata az NB I/B nyugati csoport 16. fordulójában. A fürediek a 6., az ajkaiak az 5. győzelmükre készültek. A két csapat legutóbb október közepén találkozott egymással, akkor a felek nem bírtak egymással és 25-25-re végeztek az Ajka Városi Sportcentrumban 120 néző előtt. A második csapat viszont remekelt az Ősi ellen.

Az NB I/B-s találkozó jól indult, John góljainak köszönhetően 1-3-ra vezetett az Ajka a harmadik percben. Hazai egyenlítés után fej-fej mellett haladtak a felek, majd negyed óra játékidő után három góllal meglépett a vendéglátó (10-13). Tréki Tamás azonnal időkeréssel próbálta meg orvosolni csapata játékát, azonban a Füred gyakorlatilag eldöntötte a találkozót. A félidőben 24-15-re vezettek

a hazaiak. A második játékrészben állandósult a 9-10 gólos hátrány, a zöld-fehérek nagyon nehezen tudták átörögni a masszív hazai falat, és kontrákból sikerült hízalniuk is az előnyt a Balaton partiaknak. Kis Ákos tanítványai 42 gólig jutottak, még az Ajka mindössze 28-ig. Legközelebb a KK Ajka hazai környezetben bizonyíthat március 27-én, a Szigetszentmiklósi KSK ellen.

A Veszprém megyei bajnokság felsőházi rájátszásának első fordulóján nehezen lendült játékba a KK Ajka II. az Ősi SE ellen. A találkozó 10. percében 1-4-et mutatott az eredményjelző az Ősi javára. Klespitz edző időkeréssel rendezte sorait, és a következő percekben magukhoz ragadták a kezdeményezést és ezáltal a vezetést is (6-4). A kiválóan védekező Ajka a szünetig biztos előnnyel bírt. A folytatásban még nagyobb iramot diktált a hazai csapat és a második félidő közepére már tíz góllal vezetett (20-10). A vendégek időkerése sem zökkentette ki a játékból a zöld mezéseket, akik parádés gólokat szerezve, biztos és nagyarányú győzelmet arattak. KK Ajka II. - Ősi SE 31-18.

Ősi ellenfelet győzött le a KK Ajka II.

(Fotó: Györkös)

Saly-Beck párharc a hokimeccsen

Nehéz egy repülő korongot megszelidíteni

(Fotó: Györkös)

Március 19-én az Óriások Jégkorong SE fogadta hazai pályán az FTC-Telekom B csapatát az U-16-os korcsoport helyosztó mérkőzésén. A 3. percben ajkai örömtől lett hangos az új jégcsarnok, ugyanis Beck Szabolcs juttatta a pakkot a kapuba. Az öröm nem tartott sokáig, vendégoldalon Saly Zsombor tudott egyenlíteni a 4. percben. Három perccel később

ismét támadást vezetett az FTC és Nagy Artúr juttatta a korongot tovább Saly Zsombornak, aki habozás nélkül vette célba sikeresen az ajkai kaput. Az első harmadban nyomott az Ajka, tizennégy-szer lőttek kapura, de ebből csak egy találat született, ismét Beck volt eredményes a 33. percben. Az öröm nem tarthatott sokáig, mert a 35. percben ismét a 92-es mez-

ben játszó Saly Zsombor talált be, ezzel 2-3-ra módosította az eredményt. Az utolsó harmadban elfáradt a hazai csapat, jól jelzi ezt, hogy az FTC 26-szor lőtt kapura, még az Ajka csak 6-szor. A sok próbálkozás ellenére azonban újabb gól nem született. Óriások Jégkorong SE-FTC-Telekom B 2-3.

BD ■

Ígéretes helyzet a Fradi kapuja előtt

(Fotó: Györkös)

Értékes győzelem a női focistáknál

Március 21-én a Soproni Vasutas Sporttelepen léptek pályára női focistáink az SC Sopron ellen a Női NB II. Nyugati csoport 18. fordulójában. A két csapat legutóbb szeptember végén mérte össze tudását, akkor a hazai pályán lévő Ajka egy góllal maradt alul. A mostani mérkőzés azonban más volt. Az első félidő 8. percében Ferencz Brigitta zörgette meg a soproni hálót, 0-1. Az ajkai játékos ezzel 10 gólos lett az idei kiírásban. A folytatásban nagy harc dúlt a pályán. Keresték egymáson a fogást a csapatok, végül ez a Sopronnak össze is jött. Az első félidő hajrájában Kiss Regina egyenlítette ki az eredményt. A második játékrészben is egymásnak estek a csapatok, sokáig úgy tűnt, hogy pontosztokodás lesz a végén, azonban Ferencz Brigitta ismét villant, ezúttal a 84. percben, és eldöntötte a három pont sorsát. SC Sopron-FC Ajka 1-2. Folytatás hazai pályán szombaton a Szentlőrinc SE csapata ellen.

BD ■

Lapszél

Társadalmi vitára bocsájtja

az önkormányzat az Ajkai Kft. által Ajka város parkolási rendszeréhez kapcsolódó és a lakossági parkolási bérletek felhasználási körére vonatkozó döntés-előkészítő javaslatát a helyi parkolás átalakításáról. A részletekről olvassák az előző heti lapszámunkból, illetve az ajkisz.hu online kiadványunkból tájékozódhatnak.

Az ajkai kórház egyelőre nem fogad

traumatológiai betegeket, kizárólag a járóbeteg ellátásban. A környékben balesetet szenvedetteket ezért elsősorban Veszprémbe kell szállítani az Országos Mentőszolgálatnak. Az akut sebészeti műtendők a pápai kórházba

kerülnek. Az osztályok helyén COVID ellátás történik.

Mindenen ellenkező híresztelés ellenére

nem ment szabadságra az ajkai kórház főigazgatója. Dr. Nagy Zoltán megbetegedett, jelenleg lábadozik, de hamarosan „visszanyeri a hangját” és újra be tud kapcsolódni a COVID-járvány elleni védekezésbe – tudtuk meg az érintettől.

A hatékonyabb védekezés,

a betegellátás, és az egészségügyi dolgozók kiegyensúlyozottabb terhelése, valamint a védőoltási program végrehajtásának biztosítása érdekében a területileg illetékes kórházak szakmai irányítása alá kerülnek a vészhelyzet idejére az önkormányzati szakrendelők.

Háziorvosi ügyelet

A ügyelet címe: Ajka-Padragkút, Iparos u. 8. Tel.: 88/412-104. Csak telefonos bejelentkezést fogadnak, és a helyszínen csegetéssel kell jelezni az érkezőt! A váróteremben egyszerre két fő tartózkodhat, és tartani kell a 2 méteres védőtávolságot. A rendelőbe való belépéskor szájmascsk használata kötelező!

SZÉCHENYI 2020

Gyepesi Örökségünk Egyesület pályázati közleménye

Bakonygyepes városrészben működő Gyepesi Örökségünk Egyesület a TOP-7.1.1-16-H-070-1 számú „Közösségi terek kialakítása városi területeken” című pályázaton 4.891.900 Ft összegű támogatást nyert. Az elnyert összeget az egyesület színpad építésre, sörpad vásárlásra, és ivókút telepítésre fordította.

HIRDESSZEN AZ AJKAI SZÓBAN!

Hirdetéseivel: 8400 Ajka, Rákóczi F. u. 8. fsz. 1.
az Ajkai Média Nonprofit Kft-nél.
Telefon: 06-88/750-550
Hirdetési e-mail cím: ajkaimediaft@gmail.com
Web: www.ajkaimediaft.hu
Hirdetési lapzárta: minden hétfőn 12 órakor.

KÜLSŐ HŐSZIGETELÉSBE JÁRTAS MUNKATÁRSAKAT KERESÜNK

HOSSZÚ TÁVRA, KIEMELT BÉREZÉSSEL.

ÉRDEKLŐDJ BÁTTRAN!

K HOMLOKZAT

+36 30 553 05 40

APRÓHIRDETÉS

- » **Energetikai tanúsítást** vállalok gyors határidővel, kedvező áron Ajkán és környékén. 06-30/ 956-7005
- » **Összeszerelőket** keresünk saját állományba Veszprémbe! Kereset: nettó 175 000 Ft-tól! +36 20 272 6118 Pannonjob Kft.
- » **Csomagolókat keresünk** Veszprémbe 50% műszakpótlék szombatra is! Megemelt alaplábér: 205 000 Ft+ 25 900 Ft cafeteria! +36 20 216 5610 Pannonjob Kft.

GYÓGYSZERTÁRI ÜGYELET

2021 március

Minden nap 8-20 óráig Patikaplus Gyógyszertár Fő út 66.

19-22 óráig:

25-én GYÖRGY GYÓGYSZERTÁR Alkotmány u. 20.
26-án HORIZONT PATIKA Szabadság tér 10.
27-én KÍGYÓ GYÓGYSZERTÁR Frankel L. u.16.
28-án PATIKAPLUS GYÓGYSZERTÁR Fő út 66. (Tesco)
29-én SEMMELWEIS PATIKA Semmelweis u. 2.
30-án GYÖRGY GYÓGYSZERTÁR Alkotmány u. 20.
31-én HORIZONT PATIKA Szabadság tér 10.

április

1-jén KÍGYÓ GYÓGYSZERTÁR Frankel L. u.16.
2-án PATIKAPLUS GYÓGYSZERTÁR Fő út 66. (Tesco)
3-án SEMMELWEIS PATIKA Semmelweis u. 2.
4-én GYÖRGY GYÓGYSZERTÁR Alkotmány u. 20.

KERTÁPOLÓ

Rézgálic a kertészek növényvédelmi “svájci bicskájá”?

Egyszerre ne túl sok hajtást távolítsunk el, mert kevesebb lesz a termés (Fotó: Futó)

A meteorológiai tavasz után, március 21-én a csillagászati tavasz is beköszöntött, bár erről valószínűleg, elfelejtették *Tavas anyót* értesíteni. Szombat éjjel még mínusz 6 fok körüli hőmérsékletet mérhettünk, ami bizony igencsak kedvezőtlen időjárás a tavaszi teendőkhöz a kertben. Ha ehhez még hozzávesszük a februári tavaszi időjárást, akkor bizony azt látjuk, hogy a természet feladta a leckét a kertészeknek. A meleg már elkezdte előcsalogatni a rügycet, azonban a késői fagyok már több helyen le is „szüretelték” a termést, ami nem jelenti azt, hogy azzal a fával, aminek elfagytak a virágai ne kellene egész évben foglalkoznunk. Lássuk milyen teendők vannak ilyenkor a fákkal.

A fásmetés

A tavaszi munkák egy fontos művelete a gyümölcsfák metszése. Az időjárás függvényében érdemes ezt a műveletet még a fák *nyugalmi állapotában* elvégezni, amikor a növény

nyek növekedése leállt, vagy lelassult. Ezt hívjuk szakmailag *fásmetésnek*. Első lépésként távolítsunk el a fákról az elhalt, beteg, sérült részeket. Majd alakítsuk a koronát, távolítsuk el a befelé, illetve a felfelé fejlődő hajtásokat. Fontos, ha egyszerre sok hajtást eltávolítunk, akkor arra készítjük a fát, hogy sok fattyúhajtást neveljen, így kevesebb termést hozhat. A metszés, a koronahatározás legyen fokozatos, évről évre következetesen folytatott munka. Ne felejtjük el a metszés után keletkezett 20 forintosnál nagyobb sebeket azonnal valamilyen fagüllel, sebkezelő anyaggal bekenni. Így lezárjuk a sebet a kórokozók és kártevők elől. Hamarabb fognak a szövetek is összeforrni. A metszésnél figyelni kell arra, hogy mindig levágjuk a sérült, beteg részeket is, különösen a monília vagy a tűzelhalás betegsége okozta sebeket fontos eltávolítani. A szakszerű metszés már egyfajta megelőző növényvédelmi eljárásnak is számít a lemosó permetezés előtt.

Virágok köszönetképp

Virágokat ültetett a belvárosi társasházi lakásuk melletti területre Kiss Csenge. Az országosan elismert asztaliteniszező, az Ajkai Asztalitenisz SE 11 éves versenyzője krókusz, kankalint, árvácskát és a keresztapjától nőnapra kapott jácintot ültette el. Ezzel mondott köszönetet a ház lakóinak azért, mert megengedik, hogy a pandémia idején a lépcsőházban is edzhessen. Édesanyja, Szabó Zsuzsanna, aki az egyesület egyik edzője is, kérdésünkre elmondta, hogy sok segítséget kap a szomszédaitól. A házban az emberek odafigyelnek egymásra, jó a közösség.

(ta) ■

Csenge a virágoskerttel

(Fotó: A család)

Meghálálják a „simogatást”

Még mielőtt hadat üzenünk a fákon áttelelt kártevőknek, baktériumoknak és gombáknak, kéregkaparóval vagy drótkéfével alaposan át kell dörzsölni a törzset és a vágásokat, hogy a repedésekben megbúvó károsítók a felszínre kerüljenek. Ha még vannak a fákon *gyümölcsmimák*, el kell távolítani azokat, mert a monília első számú fertőzési forrása. Ezeket az összeaszalódott gyümölcsöket legjobb elégetni, vagy nagyon mélyen elásvani. Ha végig sétálunk a kertben, és azt tapasztaljuk, hogy a kinyílt fűz és a mogyoróbark, rügycet a rózsabokor, kimagasló a tulipán hajtása a földből és az organabokrokra is duzzadnak a rügycet. Akkor nem szabad késlekedni a lemosó permetezéssel. Ezt a műveletet ha lehet, csendes szélvédett órákban végezzük és a permetlével sem szabad takarékoskodni, bőségesen, *lemosásszerűen* kell a növényekre juttatni úgy, hogy a lével áztatás jelleggel bevonjuk a fa minden részét.

Fő az időzítés

Lemosó permetezésnél rendkívül fontos a permetezés időpontjának a megválasztása. Fontos, hogy ha a permetezés idején még éjszakai fagyok vannak, akkor úgy időzítsük azt, hogy a lemosószernak legyen ideje a fagy beálltaig rászáradni a növényre. Azonban ezt is érdemes szem előtt tartani, hogy nem érdemes elhamarkodni ezt a műveletet. A túl korai permetezésnél a károsítók még nem kezdik meg az élettevékenységüket, a késői permetezés viszont perzselést okozhat. A ke-

zelést a rügypattanáshoz közeli időpontban érdemes elvégezni, mert ilyenkor a rügypikkely levelek alá könnyebben behatolnak a növényvédő szerek. A gondosan, idejében elvégzett lemosó permetezés jelentősen növeli a tenyészidőszakban végzett kémiai védekezés hatékonyságát. A rezes lemosó kezeléssel lezárjuk a metszés során keletkezett kisebb-nagyobb sebfelületeket. A sokféle, lemosó permetezőszert többsége réz, kén, illetve olajtartalmával fejti ki jótékony hatását.

Egy ősi permetezőszert

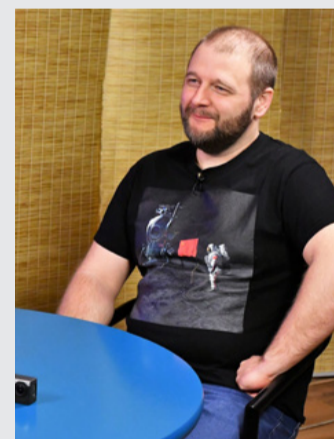
Közülük a legismertebb az 1885 óta ismert rézgálicos keverék, másik nevén *bordói lé* (ami a franciaországi Bordeaux-ról kapta a nevét – A szerk.), amely azon túl, hogy hatékonyan pusztítja el a kártevőket, a réz jóvoltából még a levelek szöveteit is erősíti. A bordói lé, most már gyári készítmény formájában is a kertészekedők rendelkezésére áll. Ezt a hatásos gombaölő szert sokan készítik házilag is költségkímélés miatt. Ahhoz, hogy 1%-os oldatot készítsünk, oldjunk fel 100 g rézgálicot 5 liter langyos vízben. Külön egy másik, nagyobb edényben 5 liter vízben feloldunk 15 dkg oltott meszet, vagy 80-100 g méshidrárt, majd ezután, folyamatos kevergetés mellett hozzáadjuk az előzőleg elkészített rézgálic-oldatot. Az eredmény 10 liter 1% -os töménységű bordói lé lesz, amit az elkészítés napján lehetőleg el kell használni. Ami nagyon fontos, hogy a bordóilé kémhatása gyengén lúgos legyen, 7,0 pH felett, ezt a méz mennyiségével tudjuk szabályozni.

F.P.T. ■

A Bakonyi Csillagászati Egyesület elnöke volt az

Ajkai TV vendége néhány nappal ezelőtt. Ivanics Ferenc beszámolt eddigi úrbatytus kalandjairól és mostanában záruló pályázatokról is, ami jeles úrkutatási évfordulókhoz kötődik. (Ajkai TV, 2021. 03. 22.)

(Fotó: Györkös)

Piaci árak Ajkán 2021. 03. 20.

A kereslet és a kínálat növekedésén már érződik a húsvét közeledése. A tojás ára elkezdett kúszni felfelé, a tojást árusítók száma is nőtt. Már a legtöbb helyen 45 forintot kértek darabjéért, bár a kisebbeket még mindig 40 forintért meg lehetett venni. Házi sonkát is lehetett kapni, akár fél kilót is levágtak a nagy darabból. Egy Balaton-felvidékről származó kereskedő a főlíjában termelt kiváló minőségű primórt kínálta igazán baráti áron. Álltak is hosszú sorok a pultja előtt. A forgalom már fél nyolckor nagy volt.

Karfiol	590,-	Burgonya 15 kg zsákban	1950,-
Paprika	1300,-	Burgonya	180-280,-
Retek	250,-/csomag	Sütőtök	250,-
Újhagyma	250,-/csomag	Karalábé	150,-
Salátauborka	390,-	Hegyes erős paprika 70,-/darab	
Alma	280-460,-	Körte	200-480,-
Citrom	650,-/0,5 kg	Vilmoskörte	550,-
Tojás	40-45,-/darab	Dióbél	3600,-
Édesburgonya	650,-	Paradicsom	480-600,-
Spenót	1100,-	Gomba	750,-
Cukkini	990,-		